

Warszawa, 7 lutego 2016 r.

Pan Stanisław Gogacz
Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
Senator IX Kadencji
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

dziękuję za możliwość zaprezentowania, w imieniu środowiska audytorów wewnętrznych, opinii w przedmiocie rozwiązań, przyjętych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych (druk senacki Nr 73) w zakresie uchylecia art. 284 ustawy.

Środowisko audytorów wewnętrznych skupione w Instytucie Audytorów Wewnętrznych IIA Polska pozytywnie przyjęło inicjatywę ustawodawczą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, usunięcia z porządku prawnego przepisu, który od dłuższego czasu powodował liczne kontrowersje i budził wątpliwości interpretacyjne, nasilające się po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 kwietnia 2015 r. (sygn. Akt K14/13).

Wprowadzenie w 2001 r. do porządku prawnego przepisów statuujących funkcję audytu wewnętrznego było następstwem przejmowania standardów Unii Europejskiej i budowania nowoczesnego podejścia do działań organów i instytucji władzy publicznej. Rolą funkcji audytu wewnętrznego jest wsparcie ministra kierującego działem i kierownika jednostki, o którym mowa w przepisach ustawy o finansach publicznych ale także szerzej dbanie w imieniu szerokiego kręgu interesariuszy, w tym podatników, o efektywność i przejrzystość działań organów władzy publicznej i jednostek sektora publicznego. Przesłanie takie wynika z treści i ducha przyjętych wówczas do polskiego porządku prawnego i stosowanych przez audytorów wewnętrznych Międzynarodowych standardów praktyki zawodowej audytu wewnętrznego¹, które są podstawowym kanonem warsztatowym audytorów wewnętrznych w sektorze publicznym.

Jedną z ról, jakie ma do spełnienia audyt wewnętrzny w organizacji jest obiektywne i niezależne działanie na rzecz dobrego zarządzania i racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi oraz racjonalne zapewnienie, że działa skuteczna kontrola zarządcza, co jest jedną z fundamentalnych zasad wyrażoną w Standardach.

W ramach pełnienia swojej funkcji i realizacji konstytucyjnych zasad demokratycznego państwa prawnego, z założenia nierzadką i dobrą praktyką stosowaną przez audytorów wewnętrznych i kierowników jednostek jest upublicznianie (np. na stronach BIP) planów i sprawozdań z realizacji audytu wewnętrznego, w których ujawniane są opinie publicznej

¹ Komunikat Nr 2 Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2013 r. Dz. Urz. Min. Fin. Z 24.06.2013 r. poz. 15

istotne słabości i ryzyka kontroli zarządczej, a więc słabości zarządzania, w sposób, który nie zagraża ciągłości działania danej jednostki, a jest jednocześnie wypełnieniem zasady wyrażonej w art. 61 Konstytucji i obowiązków informacyjnych nałożonych ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Niemniej jednak środowisko audytorów wewnętrznych, które mam zaszczyt reprezentować, podziela poglądy i wątpliwości wyrażone przez sędziów Trybunału Konstytucyjnego i Ministra Finansów, o których mowa w uzasadnieniu wyroku (sygn. Akt K 14/13), że interpretacje przepisu art. 284 ustawy o finansach publicznych i wywołane w ten sposób skutki prawne, mogą powodować kolizje z podstawowymi zasadami państwa prawnego oraz stwarzać sytuacje mające znamiona pozornego ograniczania obywatelom dostępu do informacji na temat efektów działań audytu wewnętrznego w jednostkach.

W opinii audytorów wewnętrznych wart uwagi w przyszłości jest wątek wskazany w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego, aby ustawodawca rozważył ewentualną potrzebę unormowania odstępstw od zasad jawności i przejrzystości działań władzy publicznej, w niezbędnym zakresie, w jaki byłoby to konieczne w celu zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania systemu audytu wewnętrznego w sektorze publicznym, biorąc pod uwagę, również fakt, że dokumenty częściowe wytwarzane przez audytora wewnętrznego w procesie audytu są prostą dokumentacją jego pracy oraz dokumentowaniem procesów myślowych nie będących dokumentami końcowymi mającymi znamiona informacji publicznej.

W obecnym stanie prawnym IIA Polska podziela opinię Komisji Ustawodawczej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, wyrażoną w podjętej inicjatywie ustawodawczej, że korzystniejsze jest uchylenie przepisów art. 284 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, realizując jednocześnie wyrok Trybunału Konstytucyjnego i w przypadku udostępniania informacji z zakresu działania audytu wewnętrznego w jednostkach sektora publicznego, pozostanie przy zasadach ogólnych wynikających z art. 61 Konstytucji oraz ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Z wyrazami szacunku,

Sebastian Burgemejster
Prezes IIA Polska

Instytut Audytorów Wewnętrznych IIA Polska
00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 pok. 508
NIP: 525-22-42-892, REGON: 015164833